

Wałęga Stanisław

Data urodzenia: 1909

nauczyciel, historyk, dr prawa (1949), popularyzator historii Torunia, członek Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1934–1939.

Urodzony w Tarnowie, początkowo związany z Galicją. Podczas seminarium magisterskiego z zakresu historii na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie opracowywał, zainicjowane przez TNT i powierzone pierwotnie jego promotorowi Władysławowi Konopczyńskiemu, zagadnienie dziejów politycznych Torunia w XVIII w. Z tego powodu od 1930 r. przebywał w Toruniu, prowadząc kwerendy (finansowane przez władze miasta z okazji przypadającej w 1933 r. rocznicy 700-lecia Torunia) oraz pracując jako nauczyciel szkół powszechnych i średnich (1934–1937). Efekt jego badań *Tom I Dziejów Torunia u schyłku Rzeczypospolitej (1724–1793)* został opublikowany na łamach „Roczników TNT” (39). Po wielu latach, w 1994 r., ukazała się drukiem kolejna część tej pracy pt. *Międzynarodowe uwarunkowania zaboru Torunia przez Prusy w II rozbiórce Polski w 1793 r.* („Rocznik Toruński”, t. 22). W okresie toruńskim współpracował też z Instytutem Bałtyckim, czego efektem było m.in. opracowanie słownika polsko-fińskiego i fińsko-polskiego. W okresie drugiej wojny światowej był zaangażowany w tajne nauczanie, a po jej zakończeniu powrócił do Tarnowa, gdzie pracował jako nauczyciel w liceum (1945–1953) i dyrektor Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych (1953–1972).

Literatura:

1. Wałęga S., *Pod patronatem Kopernika. Mój kopczyk wspomnień z lat pobytu w I Państwowym Liceum i Gimnazjum im. M. Kopernika w Toruniu (1937–1939)*, Toruń 1974, odb. z *Księgi pamiątkowej 400-lecia Toruńskiego Gimnazjum Akademickiego*, t. 3 (XIX–XX wiek).
2. Zakrzewska A., Zakrzewski T., *Wałęga Stanisław Konstantyn*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, t. 6, red. K. Mikulski, Toruń 2010, s. 178–182.
3. Zakrzewski T., *Dr Stanisław Konstantyn Wałęga (1909–2006) tarnowsko-krakowski badacz i miłośnik historii Torunia*, „Rocznik Toruński”, t. 33, 2006, s. 227–245.

Agnieszka Wałęga